

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.08.2018 № 448

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 вересня 2018 р.
за № 1076/32528

Про затвердження Правил про безпеку постачання електричної енергії

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства енергетики
№ 70 від 20.04.2021
№ 324 від 27.09.2022}*

Відповідно до статті 16 Закону України «Про ринок електричної енергії», Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 року № 208, Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 77, з метою встановлення мінімальних критеріїв безпеки постачання електричної енергії **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити **Правила про безпеку постачання електричної енергії**, що додаються.
2. Департаменту електроенергетичного комплексу (Новиков К.В.) забезпечити:
 - подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку;
 - оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики та вугільної промисловості;
 - оприлюднення щорічно до 31 липня на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики та вугільної промисловості Звіту про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Корзуна А.В.

Міністр

І.С. Насалик

ПОГОДЖЕНО:

Голова Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

О. Кривенко

В.о. Голови Антимонопольного
комітету України

М. Ніжнік

Голова Державної регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
енергетики та вугільної
промисловості України
27 серпня 2018 року № 448

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 вересня 2018 р.
за № 1076/32528

ПРАВИЛА

про безпеку постачання електричної енергії

{У тексті Правил слово «Міненерговугілля» у всіх відмінках замінено словом «Міненерго» згідно з Наказом Міністерства енергетики № 70 від 20.04.2021}

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають:

- 1) мінімальні критерії безпеки постачання електричної енергії;
- 2) вимоги щодо організації та проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;
- 3) критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії;
- 4) заходи із забезпечення безпеки постачання електричної енергії;
- 5) заходи, що вживатимуть у разі виникнення ризику порушення безпеки постачання електричної енергії (далі - превентивні заходи);
- 6) заходи, що вживатимуть у разі порушень безпеки постачання електричної енергії;
- 7) процедуру ініціювання та інформування про вжиття необхідних заходів;
- 8) порядок застосування необхідних заходів та строк їх дії;
- 9) обов'язки суб'єктів владних повноважень та учасників ринку електричної енергії (далі - учасники ринку) щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

2. Забезпечення безпеки постачання електричної енергії має здійснюватися за такими напрямками:

- 1) забезпечення балансової надійності енергосистеми;
- 2) забезпечення первинними енергоресурсами за видами та джерелами їхнього постачання;

- 3) безперебійне функціонування ринку електричної енергії;
- 4) забезпечення операційної безпеки;
- 5) забезпечення кібербезпеки;
- 6) захист критичної інфраструктури.

Розробка заходів із забезпечення безпеки постачання електричної енергії має здійснюватися на довгострокову та короткострокову перспективи як окремо за визначеними напрямками, так і в їхній сукупності.

3. Положення цих Правил обов'язкові для виконання учасниками ринку та поширюються на суб'єктів владних повноважень у межах їхньої компетенції, визначеної законодавством України.

II. Визначення термінів

У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

критерії безпеки постачання - показники, кількісні та якісні характеристики, що визначають граничні межі безпечного стану процесу постачання електричної енергії;

моніторинг безпеки постачання - система безперервних спостережень за роботою електроенергетичної галузі щодо забезпечення потреб споживачів в електричній енергії;

ризик порушення безпеки постачання електроенергії - можливість втрати здатності забезпечення безпеки постачання електричної енергії у межах, визначених законодавством.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у [Законі України](#) «Про ринок електричної енергії», [Правилах ринку](#), затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, [Кодексі системи передачі](#), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі), [Кодексі систем розподілу](#), затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310 (далі - Кодекс систем розподілу).

III. Критерії та види порушень безпеки постачання електричної енергії

1. До мінімального переліку критеріїв, щодо яких має оцінюватися безпека постачання електричної енергії, належать:

- 1) межі операційної безпеки;
- 2) баланс між попитом і пропозицією електричної енергії та потужності;
- 3) забезпечення паливом за видами та джерелами його постачання, зокрема імпорту, тип та обсяги основного та резервного палива для певних типів електростанцій;
- 4) безперебійність та ефективність функціонування ринку електричної енергії;

5) виявлення кіберзагроз сталому функціонуванню об'єктів електроенергетики та їх попередження;

6) захист елементів критичної інфраструктури.

Перелік критеріїв безпеки постачання електричної енергії за потреби може переглядатися та доповнюватися Міненерго за результатами моніторингу безпеки постачання електричної енергії, а також у разі отримання обґрунтованих пропозицій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - Регулятор) та/або оператора системи передачі.

2. Рівень безпеки постачання електричної енергії оцінюється дотриманням визначених цільових значень (характеристик) критеріїв безпеки постачання електричної енергії в короткостроковій (до одного року) та довгостроковій (від одного року) перспективах.

3. За окремими критеріями безпеки постачання електричної енергії Міненерго Регулятор та оператор системи передачі визначають критичні діапазони значень (характеристик), вихід за межі яких свідчить про порушення безпеки постачання електричної енергії. Визначені критичні діапазони значень (характеристик) критеріїв безпеки постачання електричної енергії переглядаються у разі потреби та за результатами моніторингу безпеки постачання електричної енергії.

4. Види порушень безпеки постачання електричної енергії:

1) відключення та/або пошкодження електроустановок, у тому числі внаслідок дії третіх осіб, що призвели до порушення режиму допустимих перетоків магістральними та міждержавними електричними мережами, перевантаження елементів електричних мереж тощо, які можуть призвести або призвели до обмеження споживання електричної енергії;

2) критичний стан забезпечення паливом, зокрема зниження рівня запасів палива нижче затверджених Міненерго обсягів резервів відповідного палива для певних типів електростанцій;

3) зниження обсягів наявних резервів потужностей генеруючих установок і установок зберігання енергії об'єднаної енергетичної системи України (далі - ОЕС України) та заходів управління попитом нижче рівня, який забезпечує дотримання меж операційної безпеки;

{Підпункт 3 пункту 4 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

4) втрата роботоздатності та/або несанкціоноване втручання в інформаційно-технологічну систему управління ОЕС України, телекомунікаційні мережі й канали зв'язку, пристрої автоматики і захисту, програмно-апаратний комплекс ринку електричної енергії тощо;

5) призупинення роботи ринку електричної енергії в цілому або окремих його сегментів через позаштатні ситуації.

IV. Оцінювання ризиків порушення безпеки постачання електричної енергії

1. Міненерго щороку оцінює ризики порушення безпеки постачання електричної енергії (далі - оцінювання ризиків) на наступний календарний рік.

2. Оцінюються ризики за такими чинниками:

1) техногенні (внутрішні - на об'єкті енергетики або зовнішні, до яких належать вибухи, пожежі, пошкодження обладнання, недостатній рівень технічного обслуговування, відмова чи порушення роботи апаратного та/або програмного забезпечення, кібератака тощо);

2) політичні (порушення умов паралельної роботи ОЕС України із суміжними енергосистемами з боку третіх країн, обмеження/припинення постачання та/або імпорту енергоносіїв унаслідок політичних/громадянських заворушень, військових конфліктів, війни, терористичних загроз тощо);

3) природні (стихійні лиха, екстремальні погодні умови тощо);

4) ринкові (зміна цін, недостатнє інвестування, зловживання на ринку, адміністративне втручання у роботу ринку тощо);

5) екологічні (посилення вимог законодавства України про захист довкілля та зменшення викидів парникових газів, у тому числі з урахуванням міжнародних зобов'язань України; обмеження щодо поводження з відпрацьованим ядерним паливом тощо);

6) соціальні (енергетична бідність, страйки, саботаж, вандалізм, крадіжка, зловмисні пошкодження тощо).

3. Процес оцінювання ризиків має включати:

відбір та аналіз подій, що можуть спричинити порушення безпеки постачання електричної енергії;

оцінювання ймовірності подій, що можуть спричинити порушення безпеки постачання електричної енергії, частоти їхнього виникнення та масштабу впливу на безпеку постачання електричної енергії на національному та локальному (області, регіональні електроенергетичні системи ОЕС України тощо) рівнях;

розподіл ризиків відповідно до ймовірності їх виникнення та масштабу впливу на безпеку постачання електричної енергії;

формування результатів оцінювання ризиків.

4. Оцінювати ризики слід з урахуванням впливу превентивних заходів і результатів моніторингу безпеки постачання електричної енергії. Кожен ризик оцінюють за вимірами (рівнями) його масштабу та ймовірності відповідно до таблиці ризиків, наведеної удодатку до цих Правил.

5. Міненерго до 01 грудня поточного року надає Регулятору результати оцінювання ризиків на наступний календарний рік та сформовані висновки щодо превентивних заходів для зниження ймовірності виникнення ризиків, які можуть призвести до критичних та значних наслідків.

Міненерго ухвалює рішення щодо результатів оцінювання ризиків, які можуть бути оприлюднені та які не підлягають оприлюдненню. Результати оцінювання ризиків, щодо

яких Міненерго ухвалює рішення про оприлюднення, розміщують на офіційному веб-сайті Міненерго.

6. Учасники ринку та Регулятор співпрацюють з Міненерго та на його запит надають необхідну інформацію для оцінювання ризиків відповідно до цих Правил.

7. Для оцінювання ризиків можна залучати незалежних експертів, до яких слід застосовувати вимоги щодо нерозголошення інформації з обмеженим доступом.

V. Заходи із забезпечення безпеки постачання електричної енергії

1. Для забезпечення безпеки постачання електричної енергії на короткострокову перспективу Міненерго здійснює такі заходи:

1) щороку не пізніше 01 грудня року, що передує прогнозованому, затверджує Прогнозний баланс електричної енергії ОЕС України на наступний рік та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті;

2) щороку оцінює ризики та стан безпеки постачання електричної енергії, виходячи з результатів моніторингу безпеки постачання електричної енергії, та у разі потреби визначає превентивні заходи на наступний календарний рік;

3) щороку не пізніше 01 грудня затверджує тип та обсяги резервів палива для певних типів електростанцій на наступний календарний рік.

2. Для забезпечення безпеки постачання електричної енергії на довгострокову перспективу Міненерго у межах визначених законодавством повноважень вживає таких заходів:

1) розробляє державні цільові програми диверсифікації джерел і шляхів постачання первинних енергоресурсів;

2) зміцнює та розширює зовнішньоекономічні зв'язки з країнами-імпортерами/транзитерами щодо постачання первинних енергоресурсів;

3) у разі потреби ініціює перед Кабінетом Міністрів України та Регулятором покладення обов'язків на учасників ринку щодо надання послуг із забезпечення безпеки постачання електричної енергії;

4) забезпечує реалізацію та виконання заходів у паливно-енергетичному комплексі щодо захисту критичної інфраструктури відповідно до вимог [Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури](#), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2017 року № 1009-р.

3. Для забезпечення безпеки постачання електричної енергії Державна інспекція енергетичного нагляду України здійснює функції щодо державного енергетичного нагляду в галузі електроенергетики відповідно до [Закону України «Про ринок електричної енергії»](#) та [Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 77, зокрема щодо:

1) дотримання учасниками ринку вимог правил та інших нормативно-правових актів і нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій, установок

зберігання енергії і мереж, технічного стану та обслуговування електричних установок і мереж;

{Підпункт 1 пункту 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

2) нагляду за наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах споживачів електричної енергії першої категорії та особливої групи першої категорії з надійності електропостачання;

3) нагляду за забезпеченням належного технічного стану елементів обладнання системної протиаварійної автоматики, встановлених у учасників ринку (у тому числі споживачів);

4) виконання доручень Міненерго щодо проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії в частині підтвердження готовності суб'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період, проходження грозового періоду, періодів високих та низьких температур, льодоходу та повені відповідно до програм моніторингів, затверджених Державною інспекцією енергетичного нагляду України.

{Пункт 3 розділу V доповнено підпунктом 4 згідно з Наказом Міністерства енергетики № 70 від 20.04.2021}

4. Учасники ринку електричної енергії зобов'язані:

1) провадити свою діяльність, дотримуючись вимог цих Правил;

2) планувати та вживати заходів відповідно до цих Правил;

3) забезпечувати безпеку постачання електричної енергії в межах своєї компетенції;

4) згідно з цими Правилами надавати Міненерго, Регулятору та оператору системи передачі дані для моніторингу безпеки постачання електричної енергії;

5) невідкладно повідомляти Міненерго, Регулятора та оператора системи передачі про факти або обставини, що можуть спричинити загрозу для безпеки постачання електричної енергії;

6) виконувати заходи щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, які отримали статус захищеного споживача, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1209 «Деякі питання постачання електричної енергії захищеним споживачам та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

{Пункт 4 розділу V доповнено підпунктом 6 згідно з Наказом Міністерства енергетики № 70 від 20.04.2021}

7) забезпечити готовність до роботи в осінньо-зимовий період, проходження грозового періоду, періодів високих та низьких температур, льодоходу та повені відповідно до вимог нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж.

{Пункт 4 розділу V доповнено підпунктом 7 згідно з Наказом Міністерства енергетики № 70 від 20.04.2021}

5. Крім обов'язків, визначених **пунктом 4** цього розділу, оператор системи передачі зобов'язаний:

- 1) забезпечувати операційну безпеку згідно з вимогами **Кодексу системи передачі**;
- 2) забезпечувати взаємодію із операторами систем передачі суміжних країн, зокрема за допомогою укладення та належного виконання угод/контрактів щодо надання аварійної взаємодопомоги, зокрема для здійснення спільного реагування та подолання наслідків кризової ситуації;
- 3) розробити та виконувати план забезпечення безпеки для захисту критичної інфраструктури та здійснювати його перегляд/оновлення у разі потреби відповідно до вимог **Кодексу системи передачі**;
- 4) кожні два роки до 31 травня звітувати Міненерго про види ризику, що становлять загрозу безпеці критичній інфраструктурі, з оцінюванням впливу виявлених загроз на безпеку постачання електричної енергії;
- 5) розробити та виконувати план захисту енергосистеми та забезпечувати його перегляд/оновлення відповідно до **Кодексу системи передачі**;
- 6) забезпечувати ефективну координацію строків та обсягів ремонтів основного обладнання виробників електричної енергії, мереж системи передачі та систем розподілу з метою забезпечення належного рівня безпеки постачання електричної енергії та уникнення створення обмежень для учасників ринку щодо їхньої роботи на ринку електричної енергії;
- 7) здійснювати планові ремонтні роботи та якісне технічне обслуговування електричних мереж системи передачі;
- 8) забезпечувати ефективний розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів для експортних/імпортних операцій з купівлі-продажу електроенергії;
- 9) оцінювати відповідність (достатність) генеруючих потужностей та надавати пропозиції щодо заходів із запобігання дефіциту потужностей генеруючих установок, установок зберігання енергії, міждержавних перетинів та заходів управління попитом;

{Підпункт 9 пункту 5 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

10) розвивати системи передачі, зокрема міждержавні лінії електропередачі, для забезпечення відповідності системи передачі потребам ринку електричної енергії та інтересам безпеки постачання електричної енергії.

6. Крім обов'язків, визначених **пунктом 4** цього розділу, оператори систем розподілу зобов'язані:

- 1) виконувати вимоги нормативно-правових актів щодо надійності (безперервності) електропостачання, якості електричної енергії в системі розподілу (зокрема дотримуватися відповідних показників якості електропостачання);

2) вживати заходів у встановленому законодавством порядку щодо обмеження/припинення електропостачання;

3) розробляти та вживати заходів для уникнення протиправних зазіхань на об'єкти інфраструктури;

4) виконувати відповідні інструкції, розроблені на підставі затвердженого оператором системи передачі плану захисту енергосистеми;

5) розробляти та щороку оновлювати заходи аварійного розвантаження згідно з відповідною інструкцією оператора системи передачі щодо складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів;

6) розробляти та щороку оновлювати плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій, надавати їхні копії на запит Міненерго;

7) здійснювати планові ремонтні роботи та якісне технічне обслуговування електричних мереж систем розподілу;

8) розвивати системи розподілу електричної енергії для забезпечення відповідності систем розподілу потребам ринку електричної енергії з урахуванням виконання заходів з енергоефективності, управління попитом та/або розвитку розподіленої генерації і установок зберігання енергії.

{Підпункт 8 пункту 6 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

VI. Заходи, що вживатимуться у випадках ризику порушення безпеки постачання електричної енергії (превентивні заходи)

1. За результатами оцінювання ризиків та/або на підставі звіту про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії Міненерго визначає превентивні заходи, які треба здійснити протягом наступного календарного року, та пріоритетність їх виконання з урахуванням оцінювання ймовірності виникнення ризиків відповідно до масштабу їхнього впливу на безпеку постачання електричної енергії.

2. Превентивні заходи вживаються для уникнення порушень безпеки постачання електричної енергії, зниження ймовірності їхнього настання за вірогідними сценаріями, а також мінімізації негативних наслідків у разі порушення безпеки постачання електричної енергії.

3. Превентивні заходи мають визначати обов'язки учасників ринку та строки виконання, базуватися на ринкових засадах з урахуванням їхньої ефективності для функціонування ринку електричної енергії, впливу на довкілля та споживачів, а також не створювати надмірного тягаря для учасників ринку та мінімізувати негативні наслідки для функціонування ринку електричної енергії.

4. Превентивні заходи мають бути визначені в часі та застосовуватися до учасників ринку мірою, необхідною для подолання наслідків такої ситуації.

5. Згідно з [частиною п'ятою](#) статті 44 Закону України «Про ринок електричної енергії» для забезпечення безпеки постачання електричної енергії Міненерго може ухвалити

рішення про пріоритетність для диспетчеризації встановлених генеруючих потужностей, що використовують первинні джерела енергії, видобуті в Україні, при цьому обсяги протягом календарного року не можуть перевищувати 15 відсотків загальної первинної енергії, яку потрібно виробити для покриття споживання електроенергії в Україні.

6. На період застосування превентивних заходів учасники ринку незалежно від форми власності та відомчої належності зобов'язані діяти відповідно до ухвалених Міненерго рішень щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

7. У разі можливого тимчасового обмеження/припинення електропостачання споживачів унаслідок виконання превентивних заходів Міненерго, оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають заздалегідь сповістити про це споживачів через засоби масової інформації, офіційні веб-сайти, зокрема із зазначенням очікуваних строків тимчасового обмеження/припинення електропостачання.

8. Міненерго за допомогою засобів зв'язку доводить ухвалені рішення про вжиття превентивних заходів до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства з питань безпеки постачання.

VII. Заходи, що вживатимуться у випадках порушення безпеки постачання електричної енергії

1. У разі порушення безпеки постачання електричної енергії Міненерго спільно з Регулятором та оператором системи передачі має ухвалити рішення щодо вжиття відповідних до виду порушень заходів для усунення таких порушень та подолання їхніх наслідків.

2. Ухваливши рішення щодо вжиття заходів для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації їхніх наслідків, Міненерго невідкладно має повідомити про це Кабінет Міністрів України та подати пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо екстреної міжвідомчої взаємодії (за потреби).

3. Міненерго визначає перелік відповідних заходів, які мають бути виконані для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації наслідків таких порушень.

4. До заходів, які мають бути виконані для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації наслідків таких порушень, зокрема, належать:

1) рішення про пріоритетність для диспетчеризації встановлених генеруючих потужностей, що використовують первинні джерела енергії, видобуті в Україні;

2) ініціювання покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку;

3) зміна режимів (графіків) роботи енергоємних підприємств, зокрема зменшення навантаження;

4) рішення про перехід на резервні види палива для певних типів електростанцій;

5) застосування графіків обмеження споживання електричної енергії та потужності, аварійного відключення споживачів;

6) обмеження експорту/імпорту електричної енергії та експорту первинних енергоресурсів;

7) звернення Міненерго до урядів інших країн для отримання зовнішньої допомоги для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та їхніх наслідків.

5. Для подолання надзвичайної ситуації в ОЕС України оператор системи передачі спільно із задіяними учасниками ринку здійснює заходи, передбачені планом відновлення роботи ОЕС України після системної аварії.

Задіяні учасники ринку мають виконувати місцеві плани дій та/або об'єктові інструкції, розроблені на підставі затвердженого оператором системи передачі плану відновлення роботи ОЕС України після системної аварії.

6. У разі порушення безпеки постачання електричної енергії заходи можуть вживатися на період, що не перевищує один місяць. Міненерго має право ухвалити рішення про продовження строку дії відповідних заходів, але не більш як на один місяць. Рішення про продовження строку дії відповідних заходів ухвалюються до завершення періоду, на який вжито заходів.

7. Рішення про застосування заходів для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації їхніх наслідків та їхнього продовження або припинення оприлюднюється не пізніше як на наступний день на офіційному веб-сайті Міненерго та/або через офіційні засоби масової інформації.

8. Міненерго невідкладно за допомогою засобів зв'язку доводить до відома голови Координаційної групи Енергетичного Співтовариства з питань безпеки постачання ухвалені рішення про застосування заходів для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації їхніх наслідків.

9. Міненерго, оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають сповістити споживачів через засоби масової інформації, офіційні веб-сайти, засобами зв'язку про можливі обмеження/припинення електропостачання споживачів через виконання заходів для подолання порушень безпеки постачання електричної енергії та мінімізації їхніх наслідків, зокрема із зазначенням очікуваних строків відновлення надійного (безперервного) електропостачання.

VIII. Моніторинг безпеки постачання електричної енергії

1. Міненерго спільно з Регулятором, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснюють моніторинг безпеки постачання електричної енергії в Україні, який має охоплювати:

1) баланс попиту та пропозиції на ринку електричної енергії;

2) рівень очікуваного попиту на електричну енергію та передбачених додаткових генеруючих потужностей і установок зберігання енергії, запланованих або що будуються;

{Підпункт 2 пункту 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

3) якість та рівень технічного обслуговування електричних мереж;

4) заходи щодо покриття максимального навантаження та недопущення дефіциту потужностей генеруючих установок, установок зберігання енергії та заходів управління попитом.

{Підпункт 4 пункту 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

2. Моніторинг безпеки постачання електричної енергії за звітний рік здійснюється щодо:

1) дотримання меж операційної безпеки роботи об'єднаної енергетичної системи України та її складових частин з урахуванням очікуваних змін споживання електричної енергії, обсягів експорту/ імпорту електричної енергії, змін погодних умов та сезонних погодних коливань;

2) виконання графіків ремонтів та будівництва (реконструкції, модернізації) енергогенеруючого та мережевого обладнання відповідно до вимог [Кодексу системи передачі](#) та інших нормативних документів;

3) графіка та обсягів постачання і накопичення (резервів) усіх видів палива в межах прогнозних балансів виробництва електричної енергії;

4) виконання комплексу робіт з оцінювання технічного стану та організації експлуатації енергетичного обладнання на об'єктах електроенергетики, щоб унеможливити виникнення системних аварій в ОЕС України;

5) функціонування ринку електричної енергії та наявності умов для формування об'єктивних цінових сигналів для учасників ринку;

6) забезпечення захисту прав вразливих споживачів, а саме щодо забезпечення відшкодування витрат на оплату спожитої електричної енергії.

3. Моніторинг безпеки постачання електричної енергії на перспективу понад 1 рік передбачає оцінювання:

1) забезпечення балансової надійності енергосистеми;

2) забезпечення інвестицій у розвиток генеруючих потужностей, установок зберігання енергії, заходів управління попитом та електричних мереж;

{Підпункт 2 пункту 3 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

3) забезпечення диверсифікації постачання (імпорту) за всіма видами первинних енергоресурсів у необхідних обсягах за джерелами та маршрутами їхнього надходження;

4) виконання вимог і цільових показників виконання міжнародних зобов'язань держави, а також національних планів щодо захисту довкілля шляхом зменшення викидів забруднюючих речовин та парникових газів відповідно до Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок, а також розвитку генеруючих потужностей із відновлювальних джерел енергії.

4. Для моніторингу безпеки постачання електричної енергії та підготовки відповідних звітів Міненерго співпрацює з Регулятором, оператором системи передачі, Державною інспекцією енергетичного нагляду України, учасниками ринку, іншими організаціями та установами.

5. Для формування звіту про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії або окремих його завдань можуть залучатися незалежні експерти, які мають дотримуватися вимог щодо нерозголошення інформації з обмеженим доступом.

Міненерго формує технічне завдання та відбирає таких експертів.

6. Формуючи звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії, Міненерго визначає обсяг та періодичність збирання вихідних даних, порядок надання даних, перелік суб'єктів, що надають такі дані.

7. Для здійснення моніторингу Міненерго формує відповідні запити для отримання інформації щодо:

1) балансу попиту та пропозиції на ринку електричної енергії (фактичного, на короткострокову та довгострокову перспективи);

2) фактичної структури розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів;

3) рівня очікуваного попиту на електричну енергію і потужність та передбачених додаткових потужностей генеруючих установок і установок зберігання енергії, будівництво яких планується або вже розпочато;

{Підпункт 3 пункту 7 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

4) заходів щодо покриття максимального навантаження та підтримання необхідних резервів потужностей генеруючих установок і установок зберігання енергії та заходів управління попитом;

{Підпункт 4 пункту 7 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

5) обсягів технічного обслуговування та якості експлуатації електричних мереж;

6) заходів щодо розвитку системи передачі та систем розподілу.

8. Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії формують з урахуванням даних та висновків звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та плану розвитку системи передачі на наступні десять років, підготовлених та оприлюднених оператором системи передачі. Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії також містить результати здійсненого Регулятором моніторингу функціонування ринку електричної енергії та його сегментів.

9. Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії має містити:

результати моніторингу, а також прийняті або заплановані заходи, спрямовані на вирішення питань;

загальну спроможність енергосистеми із забезпечення поточного та прогнозованого попиту на електричну енергію;

безпеку мережі та якість електропостачання;

прогнозний баланс попиту та пропозиції електричної енергії на наступні п'ять років;

прогнози щодо безпеки постачання на період від 5 до 15 років;

заплановані оператором системи передачі або іншими сторонами інвестиції на п'ять або більше років щодо забезпечення пропускнуєї спроможності міждержавних перетинів;

принципи управління обмеженнями;

існуючі та заплановані лінії електропередачі;

очікувану структуру виробництва, постачання, торгівлі, зберігання енергії, міждержавного обміну та споживання для визначення заходів з управління попитом;

{Абзац десятий пункту 9 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства енергетики № 324 від 27.09.2022}

національні, регіональні та загальноєвропейські цілі сталого розвитку, зокрема пріоритетні проекти електроенергетичної інфраструктури Енергетичного Співтовариства.

10. Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії затверджується Міненерго щороку та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Міненерго кожні два роки до 31 липня.

Електронна версія звіту про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії разом із його перекладом англійською мовою передається кожні два роки Секретаріату Енергетичного Співтовариства протягом 45 днів від дня розміщення його на офіційному веб-сайті Міненерго.

**Заступник
директора Департаменту -
начальник
відділу паливно-енергетичних
балансів та моніторингу
виробництва і споживання
електроенергії**

К. Новиков

Додаток
до Правил про безпеку постачання
електричної енергії
(пункт 4 розділу IV)

ТАБЛИЦЯ РИЗИКІВ

	Серйозність наслідків					
Дуже висока	Середній	Високий	Високий	Високий	Високий	Ймовірність
Висока	Середній	Середній	Високий	Високий	Високий	
Середня	Низький	Середній	Середній	Високий	Високий	
Низька	Низький	Низький	Середній	Середній	Високий	
Дуже низька	Низький	Низький	Низький	Середній	Середній	
	Незначні	Малі	Значні	Серйозні	Критичні	

Про затвердження Правил про безпеку постачання
електричної енергії

Наказ; Міненерговугілля України від 27.08.2018 № 448

Редакція від **28.10.2022**, підстава — [з1233-22](#)

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1076-18>

Законодавство України
станом на 11.09.2026

чинний

z1076-18

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 09.10.2018 — 2018 р., № 77, стор. 116, код акта 91669/2018